

Monumentnummer*: 514213

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 17 mei 2001
Kadaster deel/nr: 12036/29

Monumentnaam**

Brug

Complexnummer

529108

Complexnaam

Historische stadswallen

Woonplaats*

Utrecht

Gemeente*

Utrecht

Provincie*

Utrecht

Straat*

Tolsteegbrug

Nr*

1

Toev.*

Postcode*

3511 ZN

Woonplaats*

Utrecht

Situering

Bij

Locatie

Centrum

Kadastrale gemeente*

UTRECHT

Sectie*

C

Kad. object*

8533

Appartement

Grondperceel

UTRECHT

C

7831

TOLSTEEG

A

5185

UTRECHT

C

7839

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

BRUG met kademuren, tramwachthuisje en urinoir, gelegen over de stadsbuitengracht, de Twijnstraat verbindend met het Ledig Erf.

Betonnen, met baksteen en natuursteen beklede vaste boogbrug met hoge borstwering voorzien van een buisrailing. Aan de stadszijde grenst deze aan de westzijde aan de toerit van een brug over de oude gracht en aan de oostzijde aan de politiepост. Aan de zijde van Ledige Erf zet de kademuur, die dan in hoogte verspringt, zich in de richting van Krommerijn brug zonder buisrailing voort. In de kademuur opgenomen, evenwijdig aan Ledig Erf, bevindt zich een

stenen door een betonplaat afgedekt voormalig tramwachthuisje, waarin een brede bank tussen muurdammen en gesloten rugzijde. Waar de verhoogde kademuur als achterzijde van het tramwachthuisje, zijn eigenlijke hoogte herneemt, krijgt de kademuur in de bovendelen door verspringende muurvlakken een grillig verloop. De golvende uitstulpingen worden door natuurstenen fragmenten ondersteund en benadrukt. Het onderste gedeelte van deze kademuur, die hier is voorzien van een lage kade, bezit siermetselwerk waarin ijzeren ringen voor het aanmeren van boten zijn aangebracht. In de kademuur biedt een uitsparing (uit oogpunt van veiligheid nu met hekwerk dichtgezet) met een verlaagd schutmuurtje, toegang tot het urinoir. Dit eertijds openbaar gemak is van de straat bereikbaar via een gemetselde trap met trapleuning nabij de Krommerijn brug.

Waardering

Brug met aansluitende kademuren, tramwachthuisje en urinoir van algemeen belang vanwege de architectuur- en cultuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van de Amsterdamse School en de toepassing ervan in de openbare ruimte. Van stedenbouwkundig belang als voorbeeld van verkeerstechnische voorzieningen.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug